

Médiakutató 2002 tavasz Politika

[Monori Áron](#) :

Egy antiszemita lap és egykori szellemi előfutára

A *MAGYAR FÓRUM* ÉS A *12 RÖPIRAT* ANTISZEMITA ÍRÁSAI

„Boszorkányok nincsenek, zsidók vannak”

(Hermann Imre)

Magyarországon a rendszerváltás után az államszocializmus alatt látens módon létező antiszemita attitűdök felszínre törtek a nyilvánosság egyes fórumain. A véleményszabadság kiteljesedése szinte automatikusan magával hozta a nyílt és eufemisztikus gyűlöletbeszéd megjelenését. Világossá vált, hogy a szabadságnak ezen a területen is ára van. Az alábbi tanulmánynak nem célja, hogy hozzászóljon a véleményszabadság határait kereső vitákhoz, illetve ahhoz a kérdéshez, hogy a tolerancia híveinek fel kell-e lépniük – és ha igen, akkor milyen módon – az ellen, hogy a demokrácia ellenfeleinek véleménye korlátlanul megjelenhessen a nyilvánosságban. Célja csupán annyi, hogy leíró-értelmező módon bemutassa és összehasonlítsa a gyűlöletbeszéd mai magyar sajtóban jelenlévő megnyilvánulásait azok egyik történeti előképével.

A két vizsgált lap – a *Magyar Fórum* és a *12 röpirat* - két olyan időszak terméke, amely időben, társadalmi-politikai környezetében, nemzetközi meghatározottságában meglehetősen eltér egymástól. Szerzőik világképe és konklúziói mégis kísértetiesen hasonlóak. A 20. század végén fellépő antiszemita ¹ pártalapító és író-publicista Csurka István lapja tartalmilag nem sokat tud hozzátenni a 19. század végén fellépő antiszemita pártalapító és publicista Istóczy Győző által vezetett szerkesztőség munkásságához. A közös nevező a minden jelenség és történés mögött ugyanazt (nevezetesen „A zsidót”) kereső és megtaláló világmagyarázat, az antiszemitizmus. Ez „A zsidó” lehet „kozmodopolita”, „judeobolsevik”, „asszimiláns” vagy „cionista”, „tőkés” vagy „kommunista”, ám a lényeg nem változik: idegen érdekeket szolgál, parazita a „nemzet testén”, minden bajunk

okozója, kívánt hiánya pedig maga a megoldás. A magyar antiszemita újságírás tehát korokon ível át és alig változik. Az alábbiakban ezen állítás bizonyítására teszek kísérletet.

A főszereplők és lapjaik

A *12 röpirat* című havi rendszerességgel megjelenő folyóiratot Istóczy Győző, a dualizmus korának hírhedt judeofób politikusa alapította 1880-ban. Istóczy az 1870-es években a korabeli kormánypárt, a Szabadelvű Párt képviselőjeként ült a magyar parlamentben. 1883-ban kilépett a pártból, és új pártot alapított Országos Antiszemita Párt néven. A *12 röpirat* ettől kezdve az Antiszemita Párt folyóirata volt, és 12 évfolyamot ért meg. Tematikája szinte kizárólag a „zsidókérdésre” korlátozódott.

A *Magyar Fórumot* Csurka István, a hazai szélsőjobboldal vezető politikusa alapította 1989-ben. Csurka 1990-től szintén a korabeli kormánypárt, a Magyar Demokrata Fórum parlamenti képviselője volt. 1993-ban kilépett az MDF-ből, és megalakította a radikális jobboldali orientációjú Magyar Igazság és Élet Pártját. A *Magyar Fórum* ettől kezdve gyakorlatilag a MIÉP lapja.

[2](#)

Témái között rendkívül gyakran fordulnak elő a zsidóságot, illetve Izraelt érintő kérdések. Egy a közelmúltban megjelent tanulmány szerint „2000-ben a hetilap több mint százszor foglalkozott zsidó témákkal” (Mihancsik 2001: 33).

A két orgánumban a köztük húzódó idő- és kontextusbeli távolság dacára a zsidókat érintő témák gyakran összecsengenek. Az antiszemita ideológia és publicisztika történetéből jól ismert toposzokkal, elméletekkel, általános antiszemita sztereotípiákkal mindkét lapban találkozunk. Az alábbiakban ezeket veszem sorra, bemutatva, mit ír egy-egy kérdésről a *12 röpirat*, illetve a *Magyar Fórum*.

(A

12 röpirat

ból vett idézeteket és a jegyzetekben szereplő cikkek címeit a korabeli, eredeti helyesírással közlöm. A kiemelések minden esetben az eredeti szövegben szerepelnek.)

Összeesküvés-elmélet

Az antiszemita vádrendszer egyik leggyakrabban előforduló motívuma az összeesküvés-elmélet. A nemzetközi zsidóság által irányított globális gazdasági-, pénzügyi-, politikai hatalom, illetve annak megszerzésére irányuló törekvések bemutatásával mindkét újságban találkozunk:

12 röpirat:

„... az elmúlt évszázadok folyama alatt az európai keresztény népek kultúráját, civilizációját, jólétét és jövőjét felváltva az arabok, tatárok és törökök fenyegették [...] úgy napjainkban az európai keresztény népek kultúráját, civilizációját, jólétét s jövőjét egy, ama támadó népelemeknél nem kevésbé veszélyes, sőt, tekintve eszközeit és céljait, azoknál tán még veszélyesebb idegen népfaj fenyegeti. S ez az idegen népfaj a zsidó népfaj. [...] A modern liberálisizmus, amely mindinkább azonosítja magát az előretörő zsidóság érdekeivel, a zsidókra alkalmazva, ál-liberálisizmussá változott, s a zsidók kezében kényelmes eszközzé vált, világuralmi terveik megvalósítására s az európai keresztény népek békóba verésére. [...] A népek velőjén rágódó s a zsidó pénzhatalmasságok által folyton növelt roppant államadóssági terhek mellett, az egyes eladósodott államok kormányai pusztá zsidó agenturákká, zsidó pénzbehajtó közegekké süllyedtek.” [3](#)

„Tehát az egész zsidóság – nem csupán az európai – egy nagy ármádia, mely az »Alliance israélite universelle« vezénylete alatt a világuralomért küzd, csakhogy e küzdésnél teljesen hiányzik lovagias jelleg. [...] A berlini congressus alkalmával bebizonyult, hogy az »Alliance israélite universelle« már most is nagyhatalom.. .” [4](#)

„A mai zsidóhatalomnak a gyökere a szabadkőműves páholyokban van. [...] A szabadkőművesség, bizony el kell ismerni, kész eszköz az »Alliance israélite universelle« intrigansainak kezei között. [...] Kétségtelen, hogy a vallás dolgában atheista, szabadkőműves és nihilista, az elvek dolgában pedig rationalista zsidó, nem »Mózes fia« többé. [...] de azért mégis zsidók szívben és vér szerint [...] mégis ápolják a világuralom ábrándját. Bármely zászló alatt küzdjenek s bármely czimek alatt szerepeljenek is, ők tehetségük szerint népük érdekeinek szolgálnak s Izrael fejeinek tervét mozditják elő.” [5](#)

Magyar Fórum:

„»a kommunista, a szocialista, a forradalmár zsidó csak előharcosa, élő tankja a kapitalista, imperialista zsidóságnak, s győzelmük esetén meghamisítják a kommunizmust, megsemmisítik a szabadságot, széttörnek minden szociális jogot, a proletárt csak vak eszköznek tűrik meg, s kommunizmusuk, szocializmusuk nem más, mint átmenet egy új, most már az egész faj szélesebb alapjaira fektetett kapitalizmus világuralmi berendezkedésére« [idézi Csurka István] Utaltam rá, hogy ha van Szabó Dezső-i tézis, amit igazol történelmünk, úgy ez az.” [6](#)

„Elegem van az irracionális aránytalanságokból, elegem van a hatóságilag szentesített kettős mércéből, elegem van a Nemzetközi Média Színházból, ahol mindig ugyanazok az arcok, ugyanaz az akcentus, ugyanaz a történet kerül bemutatásra: a roppantul ősi, roppantul művelt, roppantul humanista Törzs, amely állandóan és szünet nélkül ki van téve a kevésbé ősi, kevésbé művelt és kevésbé humanista külvilág támadásainak. [...] »szeretnének félelem nélkül élni«, miközben tőlük retteg – vagy fizikailag, vagy pénzügyileg, vagy jogilag a fejlett világ szignifikáns része. Elegem van abból, hogy ez a néhány million bőrbe nem férő, izgága hangoskodó, amely a világ minden országában ott van, mint statisztikailag elenyésző kisebbség, kivétel nélkül mindenütt úgy viselkedik, mintha ő lenne a többség. [...] Hogy mi jogos és mi jogtalan, azt ők mondják meg, nem a törvény.” [7](#)

„A világ csak arról van értesítve, időnként, hogy az USA szenátusa, kormánya évi »X« milliárd dollár vissza nem térítendő segítyt szavazott meg Izraelnek. [...] Izrael fenntartásának költségeihez nemcsak a háborúk költségeit kell hozzáadnunk, hanem békefenntartásokét is, és annak a technikának a költségeit is, amellyel ezt a sok pénzt előteremtik. A technika: a globalizmus. [...] az összes országokhoz, nemzetekhez valamilyen módon kötődő nagytőkés csoportok közül az izraeli és a világon másutt működő zsidó tőke tudja a legjobban igénybe venni és a maga hasznára fordítani a globalizmust. Izrael a globalizmus szimbólumállama. [...] ha látjuk azt az elszántságot és összefogást, amely Herzl Tivadar első gondolata óta áthatja az államteremtőket, látnunk kell azt az előrelátást is, amelyik az összes információ birtokában, s a holokauszttal a háta mögött felkészül az új világfelosztásra és biztonságot teremt véreinek.” [8](#)

„A cionista érdekszövetség olyan magatartást kényszerített az Egyesült Államokra, ami ellentétes Amerika érdekeivel, de kifizetődő Izrael számára. [...] Fullbright szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke 1973-ban elhatározta, hogy bizottsági meghallgatásra idézi a vezető cionista lobbistákat, azzal a céllal, hogy föltárja titkos tevékenységüket, Izrael barát lobbizásukat. Nyomozásának eredményeit Fullbright szenátor 1973-ban A nemzettel szemben című tanulmányában összegezte: »Az izraeliek ellenőrzik a kongresszus és a szenátus tevékenységét. Szenátor kollégáimnak körülbelül hetven százaléka egy idegen érdekszövetség nyomására és nem saját meggyőződéséből szavaz.« Fullbright szenátort már nem választották meg a következő választásokon.” [9](#)

„Persze lehetséges, hogy évtizedek, évszázadok vagy akár évezredek óta különböző titkos társaságok irányítják az emberek sorsát, sőt bizonyos mértékig valószínű is. A származás, a tudás, a rang, a pénz hatalma külön-külön vagy együtt világhódító erővé válhat, vált és válik is, s nekünk magyaroknak nincs sok esélyünk, hogy valaha is belelássunk a kiválasztottak kártyáiba, magas falakkal övezett kertjeibe, s főképp bankszámláiba. A titkokat titkosítják, a paktumokat letagadják, az összeesküvéseket agyrémeknek nyilvánítják, a túl kíváncsiakat megölik vagy megvesztegetik.” [10](#)

Bevándorlás, új honfoglalók, szálláscsinálók

A hazai antiszemita irodalom visszatérő témája a zsidó bevándorlásra való figyelemfelhívás. [11](#) Ezzel társul annak hangsúlyozása, hogy mindez rendkívül veszélyes következményekkel jár a magyar társadalomra nézve. Mindkét tárgyalt orgánus nagy teret szentel a kérdésnek. A *12 röpirat* korlátozásokra is felhív a magyarság számára káros folyamat megállítása érdekében. Csurka lapja idáig nem megy el, sajátos diagnózisai azonban önmagukban is a megoldást hiányolják, illetve kívánják:

12 röpirat:

„Tekintve, hogy ezen elemnek bel- de különösen bevándorlás által külterjüleg való gyors szaporodása s ennek folytán az országnak főleg a bevándorlott zsidóság által való elárasztása több ízben a sajtó minden pártárnyalata felszólalásának tárgyát képezte, s ezen kérdéssel a közönség évek óta élénken foglalkozik [...] kérdem a t. minisztériumtól: Van-e szándéka az incolátust szabályozó törvény javaslatnak az eddigi kormányok által több ízben ígért, de soha nem teljesített benyújtásával, egy e tárgyban hozandó törvény létrejöttének eszközlése által, az országot elárasztó külföldi zsidóság itten való meghonosulásának lehetőleg gátat vetni?” [12](#)

„Őseinktől reánk maradt örökségünknek: hazánk földjének a zsidóság által békés fegyverekkel való csöndes elhódítása van folyamatban, a mely föld inog már lábaink alatt, s ha haladék nélkül a visszahódítás munkájához nem fogunk: az végkép kirántatva lábaink alól, saját hazánkban idegenek leszünk.” [13](#)

Magyar Fórum:

„Az [2000] pedig már a kilakoltatások éve lesz. Sok betelepülőt kell addig befogadni. No, nem Erdélyországból, a Hargita tövéből, lejtőiről, hanem távoli orosz, ukrán gettókból, mivel a Közel-Kelet megtelt és oda többet nem vihet be Netanjahu, akárhogy fenekedik is.” [14](#)

„Most még titkos, rejtett a betelepítés, de ha uralmon lesznek négy év múlva is, nyilvánossá és pöffeszkedővé teszik új honfoglalásukat. Új negyedek épülnek be a Közel-Keletről, Ukrajnából és Oroszországból betelepülteknek és a világ minden nációjának az Ígéret Földje lesz a volt magyar haza. [...] A MIÉP ebben a helyzetben kulcskérdés. Mindent félretéve képes lesz együttműködni mindenkivel, aki feláll ez ellen a palesztinizálás ellen.” [15](#)

„167 cég, amelyeknek mégiscsak módjukban van izraeli pénzelőik megbízását teljesítve onnan, vagy máshonnan, de ott is jóváhagyott személyek számára ingatlant vásárolni, a nagyobbaknak a plazaépítésekbe és más városátalakító tevékenységekbe befolyjni, ez bizony már szignifikáns. Ez már megszállás, vagy legalább előkészület arra. [...] új más kultúra megteremtését célozzák. [...] A bevásárlóközpont- és plazakultúra nemzetidegen, de ne gondolja senki, hogy csak üzleti célokat szolgál. Igen, elsősorban és jelenleg azt, de a teljes feltöltődés után ezek a nemzetközivé lett város legfontosabb közterei lesznek. [...] A város nemzetközi, a vezetői zsidók, a tulajdonosok, akik az őrzött lakóparkokban laknak. Mi pedig, akik kint lakunk, és fő örömünk egy félnapos ténfergés a plazában, elvagyunk itt. Jó kis ország ez! Mi is volt a neve azelőtt?” [16](#)

Magyarországi „zsidóuralom”

Az írásokban gyakran előfordul a vád, hogy Magyarországon a tényleges gazdasági- politikai hatalom nem az ország vezetőinek kezében van, hiszen azt jelentősen képesek befolyásolni a nemzetközi pénzvilágban domináns szerepet játszó zsidó körök. Ennek káros következményeire, mint például az állam korlátozott szuverenitására és cselekvőképességére a szerzők felhívják a figyelmet:

12 röpirat:

„[A] Rothschild kölcsönadta aranyaiból kovácsolt békók évről-évre mind szorosabbra lőnek a

nemzet kezeire és lábaira verve úgy, hogy ma voltaképpen ez a kozmopolita pénzhatalmasság és uzsorás armádiája parancsol Magyarországnak, és szabja meg még hazánk belpolitikájának irányát is. [...] »s ha majd a teljesen kifejtett magyar vállalkozási szellem által vezérelt magyar munkás kezeket hazánk dús kincseinek kiaknázásával fogjuk egész erővel foglalkozni látni: eltűnik szemeink elől az a kietlen látvány is, hogy hazánkban a nemzeti vagyonosodás forrásait nagy részben idegen kezek idegen érdekek csatornáiba vezetik.« [idézi saját magát]. Ime az én antiszemitizmusom alapeszméje itt van kifejezve e szavakban: hazánkban a nemzeti vagyonosodás forrásait nagy részben idegen kezek idegen érdekek csatornáiba vezetik.» [17](#)

„A valódi népakarat, utján a kormányig egészen elvész, s amit aztán a többség kormányának neveznek, gyakran semmi egyéb, mint egy idegen hatalom végrehajtó közege. És így áll a dolog a Tisza-kormányral. Senki se higgye, hogy a magyar nép többsége a szabadelvű usurpator politikai meggyőződésén van. A jelenlegi kormányrendszer Magyarországon természetellenes, teremtve és fenntartva az erőszak és álnokság által. [...] Tisza oltárokat emel a szabadságnak, és a szabadelvűség főpapjai feláldozzák a szabadságot a szabadelvű zsidóság bálványának.» [18](#)

„Minthogy az európai bölcs kormányok, mind magokat, mind népeiket egészen a zsidó bankárok és zsidó uzsorások zsebébe civilizálták, tehát a Rothschild zsebébe meghunyászkodva fülelő kormányunktól és azt vakon, gépileg támogató képviselők többségétől a zsidóügyre nézve legalább egyhamar orvoslást, kivált olyant a mibe köszönet lenne nem várhatunk [...] Rothschildnak nagyon sok pénze van, – Rothschild pedig zsidó. A mi civilizált kormányunk pedig 300 millió forint jövedelem mellet is mindig koldus, s mindig a zsidókra szorul. [...] láthatjátok, hogy biz itt nem Tisza Kálmán az ur – sem nem Szapáry ur, hanem a zsidó, az a zsidó ki a kormányokat épen úgy megrontja, mint a kisebb uzsorások az egyes lakosokat megrontják és szolgálíkká aljasítják.» [19](#)

Magyar Fórum:

„Valahol fent, nagy Moszad-magasságokban láthatóan elhatározták a következőket: a választásokig az SZDSZ-ről csak jót lehet mondani, és ezzel lehetőleg el kell érni, hogy az MSZP annyira meggyengüljön, hogy koalícióra kényszerüljön, és így akármekkora lesznek is ők, a mindenkor kaszkós ellenzék, a teljhatalom a kezükbe kerül és ők sodorják be Európába a magyarságot [...] Ez azért fontos, mert így újabb nemzedékekre szóló kulcspozíciókhoz lehet jutni. Ahhoz, hogy Magyarországon véglegesen kialakuljon az- alul a nép – felül az ajróper, csatlós, kozmopolita elit rend, ahhoz az elején kell minden európai összekötő állást, minden helytartósági dollárfizetést megszerezni.» [20](#)

„Hunniában valami készül: harapófogóba akarják fogni a társadalmat. Most, hogy a privatizáció nagyja befejeződött, és már jóformán csak a föld van hátra, meg az ingatlantulajdon, amelyekre megkezdtek már az lakóparkok építését, nagyon nagy szükség van egy olyan hatalmi szerkezet kialakítására, amelyikben teljesen mindegy, hogy éppen melyik van kormányon, mert mindkettő ugyanannak a Schreier-körnek [21](#) a kezében van. Az EU bővítés elhúzódik, esetleg el is marad [...] Izraelnek azonban távlati céljai vannak. .. ” [22](#)

„[A] beérkező, helyfoglaló, pénzügyi és médiauralmat gyakorló zsidóságnak nem áll rendelkezésére nemzeti kisebbség, mert most belföldön nincs szlovák, román vagy sváb sérelem, amit maga előtt tolhatna.. .” [23](#)

A zsidó média- és sajtóhatalom

Az antiszemita fejtegetésekben a zsidók által elfoglalt kulcspozíciók között kiemelt fontossággal bír a sajtó, illetve a média. Ennek megfelelően mindkét lap nagy figyelmet szentel a témának. Sajtóval foglalkozó cikkeik szerint a hazai médiumok meghatározó részét zsidók irányítják vagy ellenőrzik, s teszik ezt a magyar többség rovására. Manipulálják a közvéleményt, elhallgatják az igazságot, hazudnak:

12 röpirat:

„A gazdasági téren kívül a judaizmusnak eddig leginkább a journalistikai tért sikerült hatalmába keríteni ugyannyira, hogy – csak monarchiánkról beszélve – a lajthántuli lapok legtöbbje, de a mieinknek is legnagyobb része a zsidóság kezében van; vagy legalább mögöttük ott áll ezen kasztnak egy-egy őrszemet képződelegátusa. Alkotmányos országokban a közvélemény lévén a mérvadó elem: a pénz hatalmon kívül, [...] Annak útján maskiroztatnak a zsidóság tendenciái.” [24](#)

„A zsidók a közvélemény korlátlan uraivá, gyártóivá vetették fel magukat. Minden ellenük emelendő bármily alapos panasz elnyomatik, minden a zsidó uralmat csak a legtávolabbról is veszélyeztetni látszó cikk félreértetik [...] Ezen állapotnak következése az az intellektuális rabszolgaság, s a zsidósággal szemben uralkodó morális gyávaság, amely korunknak egyik

legjellemzőbb vonása.”

[25](#)

„És fájdalom, ma-nap már hírlapirodalmunkat csaknem teljesen a zsidóság uralja. Zsidó kiadók, szerkesztők és zsidó írók kezétfogva működnek azon, hogy irodalmunkat lerántsák azon magaslatról, hova azt hivatottak lelkesedése emelte.” [26](#)

„A kinyílt szemekbe port hint a zsidósajtó. [...] Igen a zsidósajtó gunyolja ki piszkos cynismusával egyformán a Don Quichote-féle álmokat és a nemzeti szent törekvéseket. Nálunk nem a nemzeti hangulat teremti a journalisztikát, hanem a napisajtó a közérzületet. Ez pedig zsidó zsoldban áll.” [27](#)

Magyar Fórum:

„1996 elején születik meg a médiatörvény, aminek következtében gyorsan megalakult a két kereskedelmi csatorna, anélkül, hogy kifizetné az ügylet alapján járó áfát, és egyidejűleg rendszeres pusztítás áldozatává lesz a Magyar Televízió, és a nemrégiben alakult Duna TV is a léteért, a fennmaradásáért küzd. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy mindkét kereskedelmi televízió, de elsősorban a TV 2, a ma már »mosógép«-tévének nevezett, a Bronfman család tulajdonában van, és az irányítása is ennek megfelelő. Edgar Bronfman úr tudvalevőleg a zsidó világkongresszus elnöke. [...] Az izraeli befektetések zsidók számára létesülnek, azokat magyar zsidók irányítják, akik jól ismerik a terepet. Ennyi. Nincs ez másként a másik befektetési ágazatban, a telekommunikációban sem. Ahol pedig ez csak foghíjasan működik, mint az Állami Televízióban és Rádióban, a foghíjak betömése céljából ezeket állandóan keresztűz alatt tartják.” [28](#)

„Ma is, mint a Kádár-Aczél-korszakban a volt Aczél-huszárok, egy szigorú faji összetartozás kötelékébe tartozók döntenek el, hogy a tényeknek, igazságoknak és hazugságoknak mekkora hányadát és milyen elegyét vessék oda a nép elé.” [29](#)

„A magyar cigányság most iskolába jár: a követelőzés iskolájába. A bankárkaszt képernyősei és Nép-szava-szabadságos nemzetközi jegyzetírói tanítgatják őket a kormánytól s a magyar nemzettől követelni.” [30](#)

„A Magyar Rádió hírműsorait és más lényeges osztályait is markában és uralma alatt tartó volt pártállarni, semmilyen átvilágítást ki nem álló, neoliberális és kommunista, de már régen pártatlannak nyilvánított vezetők köre: riporterek, műsorvezetők, szerkesztők, Bolgár György és bolgárgyörgyök csapata [...] megszervez tehát egy találkozót Marinovich Endrére³¹. A főszervező Benedek István Gábor, a Mazsihisz embere, legalábbis ezt adják hírül a lapok. Ez nem véletlen. Ha az Antall-kormányból jött ember esélyt kap valamilyen vezetői állásra, azt mindig körül kell mazsihiszezni. »Keményen, vastagon.«³² A Mazsihisz a Zsidó Világkongresszus meghosszabbított karja. A volt kabinetfőnökök pontosan kell tudnia, hogy akik körülveszik, minek a nevében beszélnek. Kérnek, ajándékoznak, fenyegetnek. [...] A rádió maradjon meg fennhatóságuk alatt. Továbbra is a Népszabadság hasonszórú figuráival együtt irányítsák a magyar sajtót és a rádiókat, tévéket, segítsenek a rombolásban a kereskedelmi televízióknak, amelyek a Bronfman-család, azaz a Zsidó Világkongresszus tulajdonosi befolyása alatt állnak. [...] A »bolgárok« tehát nemcsak a maguk nevében szóltak, hanem az ügy nevében, amelyik pontosan ugyannyira magyarelles, mint az említett másik kettő.”³³

³²

Immunitás és kettős mérce

Mind a 12 röpirat, mind a Magyar Fórum megfogalmazza azt a sztereotip vádat, hogy a fentiekben bemutatott hatalmi pozícióikat kihasználva a zsidók különleges bánásmódot követelnek, számukra kedvező (ugyanakkor a magyarság és más népek számára hátrányos) kettős mércét vezetnek be, s nem tűrik el a kritikát sem Magyarországon, sem más államokban:

12 röpirat:

„Avagy egyes-egyedül csak a zsidóságot nem szabad kritika tárgyává tenni? – Ha szabad a jezsuiták, az »ultramontanok«, az aristokratia, a »nyárspolgárság«, a hadsereg, sőt még a korona ellen is többé-kevésbé éles kritikát írni; – ha lehet és szabad a 60 milliónyi németiséget [. . .] a legsértőbb gúny tárgyává tenni, sőt ellene gyűlöletre izgatni; – ha lehet és szabad a 100 milliónyi szlávok ellen, [...] az embernek kénye-kedve szerint pökködni s ellene gyűlöletre izgatni: nem látjuk be, miért ne szabadna, az egész földön mintegy 8-10 milliónyi fővel található zsidó nép viselt dolgai felett is elmélkedni akkor, a midőn ezen »viselt dolgok« annyira kihívják a kritikát. Minden nemzetnek, minden állami és társadalmi intézménynek tünnie kell a kritikát; egyes-egyedül csak a zsidóságot nem szabad kritika tárgyává tenni?”³³

„...a zsidók már most is sikeresen életbe léptetik azon dogmát, hogy felségsértéshez hasonlangu bűn, a zsidó faj ellen bármit is mondani [...] csak az emberiség kérlelhetetlen ellensége: a zsidó élvezzi az immunitást.” [34](#)

Magyar Fórum:

„A második világháború óta parancsoló követelmény, hogy Jahve »kiválasztott népéhez«, a »Föld sójához«, »idősebb testvéreinkhez« (II. János Pál dixit) a filmekben is csak a legmélyebb hódolattal szabad közeledni, nekik tehát a hozsanna úgymond születési alapon kijár, nem is beszélve az illendő köszönetről, amely a rengeteg »jótéteményért« illeti őket, amiben időtlen idők óta a világot részesítik. Nem kedvez az objektív, tehát már csak emiatt is antiszemitának minősülő megnyilatkozásoknak az a tény sem, hogy az amerikai filmgyártás legalább kilencven százaléka zsidó kézben van...” [35](#)

A szerzők szerint a fent megfogalmazott különleges bánásmód a bírósági eljárások, perek folyamán is észlelhető, ami veszélyezteti az állampolgári egyenlőséget:

12 röpirat:

„...nemzsidó zsidó ellenében gyakran legvilágosabb jogát se képes érvényesíteni, sőt ellenkezőleg annak van kitéve, hogy az illető megvesztegetett hivatalnokok részéről szövetségben a zsidókkal, gyakran egész életére üldöztetésnek céltáblája lesz. [...] Ily állapot mellett nemzsidók részére a zsidókkal szemben törvény és alkotmány által biztosított jogegyenlőség a gyakorlatban nem létezik.” [36](#)

Magyar Fórum:

„Most, hogy a parlament mentelmi bizottsága egyhangúlag felfüggesztette ifj. Hegedűs Loránt képviselőnk mentelmi jogát, elkezdődhet a nagy per, a hűségeskü, a nyilatkozat Brüsszel és Washington felé: Magyarország nem antiszemita, mi megtorlunk minden »gyűlöletbeszédet«. A

per alatt pedig mukkanás sem lesz hallható Budapesten, mert mindenki, aki valaki ebben az országban, nagyon jól tudja, hogy itt most hallgatnia kell és egyetérteni a vádlott meghurcolásával.” [37](#)

Összegzés

A két orgánium írásainak tematikus összehasonlításából szinte automatikusan adódik az első következtetés: a szerzők világról alkotott képét alapvetően határozzák meg az antiszemita világmagyarázatok. A világ zsidóságát, s ezen belül a hazai zsidókat is idegen hatalom képviselőinek tekintik. Ennek a hatalomnak természetesen központja is van: a *12 röpirat* a párizsi székhelyű Alliance Israélite Universelle-t, a

Magyar Fórum

a Zsidó Világkongresszust nevezi meg a zsidó érdekeket artikuláló és a világ zsidóságát instruáló fő szervezetként.

Mindkét lap szerint létezik „zsidókérdés”, és ezt nem vallási-felekezeti, hanem gazdasági-, társadalmi-, politikai (hatalmi) kérdésnek tekintik. Istóczy lapja egyértelműen külön „kasztként” jellemzi a zsidókat, faji alapú összetartozásukat és asszimilációképtelenségüket hirdetve. A *Magyar Fórum*

nem fogalmaz ilyen egyértelműen. Egyrészt kiemel bizonyos különösen kártékony zsidó csoportokat, szervezeteket, például a Mazsihiszt („a Zsidó Világkongresszus meghosszabbított karja”), a zsidó pénzvilágot („bankárkaszt”), a sajtót uraló zsidó újságírókat („szigorú faji összetartozás kötelékébe tartozó Aczél-huszárok”) stb. Ugyanakkor általánosságban is említi és elítéli a „Törzset”, a „néhány millió, bőrébe nem férő, izgága hangoskodót”, „amely mindenütt úgy tesz, mintha ő volna a többség”.

A *12 röpirat* szerkesztősége, szerzői gárdája úttörő szerepet játszott a modern magyar antiszemita frazeológia kialakításában. Olyan új kliséket kezdtek használni, és olyan új szóösszetételeket alkottak, mint például a „zsidókérdés”, az „új honfoglalók”, a „kasztszellem”. Német mintára olyan kifejezéseket vezettek be a zsidók jellemzésére, mint a „destruktív elem”, „idegen”, „hazafiatlan” stb., amelyeket a 20. század antiszemita publicistái szinte kivétel nélkül átvettek. [38](#) Csurka István lapja is használja e kifejezések egy részét, ugyanakkor

gazdagítja is az antiszemita szókészletet. A hazai sajtóban a

Magyar Fórum

szerzőitől olvashattunk először olyan kifejezéseket, mint „palesztinizálás”, „bankárkaszt”, „Moszad-magasságok”.

A tárgyalt lapok kész tényként találják a legkülönbébb antiszemita ihletésű, a zsidóhatalmat mitizáló abszurd, diabolikus elméleteket: a gazdasági-, sajtó- és politikai hatalom zsidók általi ellenőrzését. Ebben a kulcsszerepet mindig a pénz, a pénzzel dolgozó *Shylock-zsidó* játssza. A pénzügyi befolyás aztán meghozza az eredményt a politika terén is, hiszen az eladósodott (eladósított), „zsidó bankárok és zsidó uzsorások zsebébe civilizált” kormányok már nem választóik érdekei szerint politizálnak, a megvásárolt média pedig a tulajdonos befolyása alatt hamisan tájékoztat. A

Shylock-zsidó

archetípusa a

12 röpiratban

Rothschild, illetve a Rothschildok, a

Magyar Fórumban

többek között Soros György, Edgar Bronfman, és az évszázados hagyománynak megfelelően természetesen itt is előkerül a Rothschild

[39](#)

név.

Mindkét lapban találhatunk általános antiliberális és bizonyos mértékben antikapitalista szövegeket. Ez utóbbiak az Istóczy által vezetett szerkesztőségnél nagyjából a zsidó tőke-monopólium kárhóztatására, illetve az ellene meghirdetett harcra korlátozódnak. Csurka István lapjánál mindez a globalizáció-ellenességben jelentkezik. Nézetei szerint a globalizáció legfőbb haszonélvezői a különböző országok zsidó vezetésű tőkéscsoportjai, illetve Izrael állam. A *Magyar Fórum* ugyanakkor Magyarországot a globális gazdaság vesztesei közé sorolja, s ezzel a saját maga által kreált magyar-zsidó érdekellentét egyik magyarázatát adja.

Az, hogy nemzetközi meghatározottságában, társadalmi problémáiban, időbeli távolságában két jelentősen eltérő helyzetben ugyanazokat az állításokat olvashatjuk, világossá teszi a vádak irracionális és nem a történelmi valóságban gyökerező voltát. Az idézett szövegrészek több mint száz évet átívelő, minden racionalitást nélkülöző xenofóbiáról tanúskodnak.

Természetesen különbségek is vannak a két lap tematikájában, frazeológiájában, illetve abban, hogy mennyire nyíltak vagy kódoltak az újságírók üzenetei. Ennek oka nem szorul részletes magyarázatra, hiszen a két különböző korszak témáinak egy része kizárólag az adott időszakban volt releváns. Mivel a 19. század utolsó harmadában a hazai zsidósággal foglalkozó gondolkodók alapélménye az emancipáció volt [40](#) (Istóczy és munkatársai élesen ellenezték az egyenjogúsítást), a

12 röpirat ennek

megfelelően írt a kérdésről. A 20. század végén ez már felvetés szintjén sem vállalható, s a témával a

Magy

ar Fórum

természetesen nem foglalkozik. Ugyanakkor a 20. század második felében jelentkező

anticionizmus

[41](#)

és Izrael-ellenesség Csurka lapjában már nagy teret kap.

A két történelmi korszak közötti különbségekkel magyarázható eltérések ellenére a két lap közötti ideológiai rokonság egyértelmű. Ezt megerősítendő a *Magyar Fórum*bantöbb cikk is hivatkozik Istóczy Győzőre, mintegy eszmei azonosságot vállalva a

12 röpirat

tulajdonos-szerkesztőjével. Ezek az utalások kivétel nélkül pozitív hangvételűek, mi több, Szőcs Zoltán – Istóczyt Jókai Mórral és Ady Endrével együtt említve – mintegy beemeli a nemzet nagyjai közé a hírhedt antiszemita politikus-szerkesztőt.

[42](#)

Az olyan kitételek, mint „az áldott emlékü Istóczy Győző”,

[43](#)

szintén magukért beszélnek. Csurka István lapjában olyan eszmefuttatással is találkozhatunk, amelyben a szerző (a zsidó bevándorlás kártékonyosságát bizonyítandó) teljes nézetazonosságát fejezi ki szellemi előfutárával: „A tragédia, amelynek kezdeti jeleit 1878-ban Istóczy tárta a parlament elé, 122 év elteltével, a szemünk előtt válik visszafordíthatatlan valósággá, nemzetgyilkossággá.”

[44](#)

Az eszmei rokonság ilyen egyértelmű vállalása azt is megmutatja, hogy a mai magyar antiszemita publicisztika és újságírás gyökereit keresve legalább a 19. századig, tehát a modern polgári társadalmi átalakulás megindulásáig kell visszanyúlnunk. Az a tény, hogy a 21. század elején, Magyarországon létezik egy, a *12 röpirat* funkcióját ellátó hetilap, sokat elárul a magyar polgárosodás befejezetlen voltáról.

[45](#)

A *12 röpirat* és a *Magyar Fórum* között a világnézeti azonosság ellenére az alapvető különbség az, hogy míg az előző szerkesztői, szerzői nyíltan és büszkén vallják: ők antiszemiták, az utóbbi munkatársai – a fentiek ellenére – tagadják az antiszemitizmus vádját. Ennek oka egyszerű: Csurka István és szerzőtársai is tisztában vannak azzal, hogy a Holokauszt után az antiszemitizmus szónak milyen konnotációi vannak. Az antiszemita eszmék terjesztését vállalhatják, ezek néven nevezését nem.

Irodalom

Fein, Helen (1987) Contemporary Conflicts: How the Jewish Claims and Jewish Nationhood Affect Antisemitism? In: Helen Fein (ed.) *The Persisting Question. Sociological Perspectives and Social Contexts of Modern Antisemitism*. Berlin, New York: Walter de Gruyter.

Gerő András (1993) *Magyar polgárosodás*. Atlantisz, Budapest.

Hermann Imre (1990) *Az antiszemitizmus lélektana*. Cserépfalvi, Budapest.

Kovács András, szerk (1999) *Modern antiszemitizmus*. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó.

Kubinszky Judit (1976) *Politikai antiszemitizmus Magyarországon 1875-1890*. Budapest: Kossuth Könyvkiadó.

Mihancsik Zsófia (2001) Árulkodó idézetek In: Gerő András & Varga László & Vince Mátyás (szerk) *Antiszemita közbeszéd Magyarországon 2000-ben* Budapest: B'nai B'rith Első Budapesti Közösség.

Pietsch, Walter (1988) A zsidók bevándorlása Galíciából és a magyarországi zsidóság. *Valóság* , 11. sz.